

הרב אהרן ישעיהו הלוי ראזנער
דומ"ץ דקהל סאמבאטהעלי
ברוקלין נ.י.

ברין אם מותר לפתוח ולסגור נג שקורין אנינ"ג (AWNING) בחג הסוכות, ובכל שבתות השנה

אוהל לא אסרו לפרסו על המחיצות רק כשלא הי' הגג קבוע במחיצות מבע"י וכו' עכ"ל. מבואר להדיא דכל ההיתר הוא רק באוהל שאינו מתכוין בו לעשיית אוהל, אבל באוהל גמור אין בו היתר זה. וצ"ל לפי"ז דבחופה ג"כ אין כוונתו לאוהל רק לכבוד. ע"כ מסיים התניא דאינו אסור אפי' יש להם מחיצה דלשיטתיה דרק באינו אוהל גמור מותר, א"כ ע"כ צ"ל דהיתר החופה הוא ג"כ משום זה דאינו אוהל רק לכבוד, א"כ לכאורה בלא"ה מותר דאין לו מחיצות ובאינו אוהל גמור צריך מחיצות דוקא, ע"כ צריך לפרש דהיתר הוא גם במחיצות. וההסבר לזה מובן מאוד בלשונו הזהב של התניא. ותוכן דבריו הוא דכיון דגג זה לא אסרו רק אם בונה גם מחיצות דהיינו שאסרו לבנות מחיצות עם גג כדרך בנין, א"כ אם הגג כבר קבוע עם המחיצות מבע"י אפי' הוא מונח מקופל שוב אינו דומה לבנין דהוא נבנה כבר מבע"י, ע"כ מותר להעמידהו בשבת. משא"כ באוהל גמור שאסור לעשות אפי' בלא מחיצות כלל, א"כ שונה דינו לגמרי דנמצא דהאיסור אינו לפרסו ע"ג מחיצות דהא א"צ מחיצות כלל, וכל האיסור הוא לפרוס אוהל על שטח זה להגן על מקום זה, א"כ מה יושענו במה שמחובר כבר עם המחיצות, הלא אין אנו דנין כלל על המחיצות, ואינו מעלה ומוריד כלל להאיסור, והאיסור מרוכז על פריסת אוהל על מקום מסוים זה, ואדרבה אם מביא מחיצות ג"כ אז האיסור יותר חמור דעשה גג עם מחיצות במקום זה. נמצא דאוהל להגן יסודו שונה לגמרי מאוהל שאין כוונתו להגן, וזהו ברור ונכון מאוד בסברא בס"ד.

אמנם צריך להבין לפי"ז, מהו ההיתר של גג הסוכה דמחובר בצירים נעשה להגן ולאוהל

שאלה: אם מותר לפתוח ולסגור בשבת יו"ט אוהל הנקרא אנינג הנהוג אצלנו לעשותו גג ע"ג הסוכה בעת הגשמים. אם אין בו איסור משום עשיית אוהל וסתירת אוהל, וכל המסתעף.

תשובה: כתוב בשו"ע או"ח סי' שט"ו סעיף ה', כסא העשוי פרוקים וכשרוצים לישב עליו פותחין אותה והעור נפתח וכשמסירים אותו סוגרים אותו והעור נכפל, מותר לפתחו לכתחילה. ואינו מבואר בשו"ע אם ההיתר הוא גם באוהל העשוי להגן ולצל או רק באוהל שאין כוונתו לאוהל. ומשמע במ"ב ובחזו"א דמותר אפי' באוהל העשוי להגן, דהמ"ב כתב דמהאי טעמא מותר להעמיד החופה ע"ג הכלנסאות בשבת. ומשמע דלמד דחופה עשוי לצל דאיל"ה הא מיירי באין לו מחיצות ואפי"ה צריך לטעם דמחובר כבר להכלונסאות. וכ"ה בשער הציון אות ל"ה בהדיא דחופה כוונתו לעשות אוהל, אלמא דאפי' בזה מותר אם הוא מחובר כבר. וכ"ה בביאור הלכה לענין שירעם, דהאיסור הוא משום דצריך עדיין למתחו ולקשרו ובלא"ה הי' מותר, אלמא דיש היתר של כסא טרסקל אפי' בזה האופן דכוונתו לצל או לאוהל ג"כ מותר. וכ"ה בחזו"א דהוא ממש כמו כסא טרסקל וגם מדמה אותו לדין המבואר בהל' סוכה סי' תרכ"ו סעיף ג' ברמ"א שם דמותר לפרוס הגג על הסוכה בשעת הגשמים דכיון דיש לו צירים דינו כמו פתיחת דלת ומותר. נמצא דדין כסא טרסקל חדא הוא עם דין צירים המבואר בהל' סוכה ואין חילוק בין כוונתו לצל או לא.

אמנם בש"ע הרב מבואר להדיא דאינו כן דו"ל בסעיף ג' כל גג שאינו מתכוין בו לעשיית

ואל תשיכנו דשי' הרשב"א מנגד לסברא זו, דהרשב"א סובר דאסור להניח אוהל אפי' בלא מחיצות, ואוסר אפי' במטות שלנו שאין להם מחיצות, להניח הדף עליהם. והדין דכסא טרסקל מבואר בגמרא, וכ"ע מודי לזה, א"כ א"א לומר הסברא כמ"ש דההיתר הוא משום דהגג כבר קבוע במחיצות, דהא בכלל א"צ מחיצות. אמנם אין זה טענה, דפשיטא דאפי' להרשב"א צריך עכ"פ מחיצות דקות דהיינו קונדסין כן מבואר להדיא בחזו"א. א"כ י"ל ג"כ סברא זו לשי' הרשב"א דהאיסור הוא כשמעמיד גג ע"ג קונדסין, אבל כשמחובר כבר בהקונדסין מבע"י שוב אין בו איסור, משא"כ באוהל גמור אסור בכל אופן דא"צ קונדסין, דהיינו אפי' אינו מעמיד הקונדסין בשבת, רק הי' כבר האוהל מחובר בהקונדסין מבע"י, ג"כ אסור לפרסו.

ומעתה יש לדין לענין עגלות תינוקות אם מותר לפרוס הגגון המחובר שם עם צירים. החזו"א מתיר בפי' לשיטתו דדומה ממש לכסא טרסקל. ולעומת זה הקצוה"ש אוסר עפ"י דברי התניא דהיתר דכסא טרסקל אינו רק באינו עשוי לאוהל. והמנח"י רפיא בידיה והניח בצ"ע. ובאמת לפי הנ"ל יש מקום מרווח לדמות אותו לסוכה המחובר בגג עם צירים כדביארתי לעיל, דאין שום סתירה לזה מדין התניא, דכיון דהגג קבוע ומחובר כבר על המקום שעומד להיות נפרס שפיר מותר. והאיסור הוא רק כשאינו קבוע בשום מקום רק קבוע עם המחיצות, אבל כל החפץ מטולטל ממקום למקום. א"כ י"ל בעגלת תינוק ג"כ דומה ממש לסוכה, דכיון דהמקום הדפנות והשולים עומדים כבר, והאוהל מחובר עמהם ומוכן כבר המקום שעומד להאחיל עליו מותר, דמקום האוהל הוא השולים של העגלה, ויש כבר במקום הזה מחובר גג עם צירים מבע"י, על כן יש להתיר אפי' לשי' התניא. אמנם כ"ז שייך לומר אם העגלה הי' עומד על עמדו מבע"י רק הגג הי' סגור, שייך להתיר בסברא זו. משא"כ אם כל העגלה הי' סגור ומקופל יש להסתפק בזה אם שייך לומר דהגג כבר מחובר על המקום שצריך להאחיל, דהלא אין המקום

ע"י מנחת יצחק חלק י' סי' כ"ו שהעיר בזה. א"כ לכאורה הני ב' דינים סטראי נינהו דבכאן אינו מתיר בכסא טרסקל רק בדבר שאינו צריך לאוהל, ושם בסוכה דנעשה לאוהל, ואפי"ה יש היתר זה של צירים.

ונ"ל לתרץ דלא קשה עפ"י מ שביארתי דברי התניא ההסבר לחלק בין כסא טרסקל העשוי להגן או לא. דההסבר הוא דדין עשיית אוהל להגן שונה לגמרי מדין אוהל שאינו עשוי להגן. דאם אינו עשוי להגן אז כל האיסור הוא רק דרך בנין שבונה המחיצות ואח"כ הגג דזה כדרך בנין שבונה מחיצות עם גג, ע"כ אם הם מחוברים א"כ לא בנה כלום כיון דכבר מחוברים הגג עם הדפנות ע"כ מותר. משא"כ באוהל להגן אין האיסור כלל מה שעושה גג על מחיצות, רק מה שעושה גג על האויר שתחתיו להגן, זהו האיסור, א"כ פשיטא דאינו מועיל כלום מה שמחובר עם מחיצות, דאין זה תלוי במחיצות כלל, רק האיסור תלוי במה שפורס גג במקום זה להגן על שטח זה, והמחיצות בזה אינו מועיל כלום. וכל זה ניחא בכסא טרסקל או בחופה וכדומה דמיטלטל, נמצא דבמקום זה בהקרקע לא הי' כלום מבע"י ואסור. משא"כ כשמחובר האוהל במקום הזה שצריך להיות נפרס שפיר מותר גם באופן זה דאוהל גמור, דמ"מ במקום הזה הי' כבר מחובר מבע"י האוהל, ודומה ממש לנעילת דלת דאינו עושה כלום. וזה ברור ונכון בס"ד. ע"כ מיושב שפיר שאין שום סתירה בין הדין דכסא טרסקל דאסור אם עושה להגן, דבוודאי באופן דמטלטלו ממקום למקום ואינו קבוע בשום מקום אסור אם עושה אותה להגן, דלמעשה במקום הזה שפורס אותו עושה אוהל בשבת ואין לנו שום עסק בזה דמה שהוא כבר קבוע במחיצותיו, דמ"מ האיסור הוא במה שפורס אוהל על אויר שלא הי' שם מבע"י כלום. משא"כ שם בהל' סוכה מיירי שקבוע בצירים על דפנות הסוכה ומחובר שם על מקום הזה מבע"י, ושפיר מהני, דמ"מ אין כאן בנין דבנוי הוא כבר על שטח זה מבע"י ואינו רק פתיחת דלת בעלמא.

אמנם ראיתי בתשו' נודע ביהודה (מהדורה תנינא סי' ל') במה שהאריך לבאר האיסור של פתיחת פראסאל שקורין שירעם ומחלק בין הדין דכסא טרסקל לפראסאל, דשם פרש"י דלאו מידי עביד אלא ליתובי בעלמא, ופי' הנו"ב דכוונת רש"י הוא דאין כוונתו כלל לעשות אוהל רק ליתובי בעלמא דכל כוונתו הוא רק לישב עליו. ולפי"ד אם כוונתו לעשות אוהל אין שום היתר במה דעביד וקאי. ומה שהוסיף רש"י טעם ההיתר משום דעביד וקאי הוא רק לפרש למה אינו אסור משום גזירה שמא יתקע ויש בו איסור בנין או מכה בפטיש, אבל משום אוהל אין שום היתר בזה.

ושוב כתב הנו"ב, דאינו דומה לדין המבואר ברמ"א סי' תרכ"ו, דאם הגג שעל הסוכה יש לו צירים מותר לפתחו ולסגרו ביו"ט ואין בהם משום אוהל דהוי כדלת בעלמא, דשם אמרינן שזה כמו דלת כי עיקר הבית או הבור ודות עומד וזה דלת שלו ובטל אליו, אבל כאן הוא עושה את כולו, ועוד דשם אותו שעל הגגים וכן דלת בור ודות שמביא שם בד"מ, הוא אוהל לחוד ואינו עושה את המחיצות, אבל כאן הוא עושה גם את המחיצות עכת"ד הנו"ב. והנראה דכוונתו באופן הא' דלמה אין כאן ההיתר של צירים כמ"ש הרמ"א בהל' סוכה, הוא כמו שכתבתי לעיל בדברי התניא, דאם כל האהל כמו שהוא, מיטלטל ממקום למקום ואינו קבוע בשום מקום לא שייך להתיר משום שיש לו צירים והוי כפתיחת דלת בעלמא, דדלת למה הוא, הא אינו קבוע בשום מקום לומר דהוא דלת למקום הזה, ומה אהני לן במה שהוא מתוקן בצירים לדפנותיו, הא מ"מ כשפותח אותו בשום מקום אז הוא קבוע אוהל על מקום שלא הי' שם כלל מעיקרא, ולא שייך לומר שהוא דלת. משא"כ בסוכה שהגג מחובר בצירים במקום הזה, והוא כדלת פשיטא דאין כאן משום עשיית אוהל. וה"ה באניגן שלנו שמחובר בדופן בצירים, אפי' אין כאן סוכה רק מרפסת או חצר ג"כ אין שום איסור בפתיחתו ונעילתו, כי כיון דהגג מתוקן ומחובר במקום הזה בצירים, א"כ אינו עושה כי אם פתיחת דלת בעלמא. ואין המכוון דצריך להיות שם

השולים בעולם כלל, דהכול מקופל. ואולי י"ל דמ"מ יש כאן שולים מחובר עם גג, ואין הכי נמי דהכל מקופל, מ"מ המקום דהגג צריך להאחיל עליו דהיינו השולים, מחוברים כבר זה עם זה מבע"י, וצריך רק לפתחו, ע"כ יש להתיר בכה"ג וצל"ע כעת.

וה"ה בשורעם המחובר על העגלה יש להתיר ג"כ בהיתר זה כנלענ"ד. ומ"מ נבוך אני קצת בזה דכיון דצריך להדקו ולמתחו, אולי אינו דומה כ"כ לדלת שיש בו צירים דשם א"צ רק לפתוח ולנעול כמו שהוא, משא"כ בזה דצריך למתחו ולהדקו. ואה"נ בכסא טרסקל ג"כ צריך לפרוס העור דנכפל הוא, מ"מ אולי זה דוקא בכסא טרסקל דאינו עשוי לאוהל, משא"כ בזה דההיתר הוא כמו דלת אולי צריך שיהא מופשט מבע"י.

ומעתה לפי הסבר הנ"ל בדברי התניא יש לדין לענין אוהל הנקרא אניגן הנהוג במקומינו לפרסו ע"ג סוכה בעת הגשמים, ושוב מקפלין אותו בעת שרוציין לישב בסוכה. וכן בכל השנה משתמשין בו על המרפסת בעת שרוציין גג להגן מן החמה או הגשמים וכדומה, אם מותר לפרסו בשבת או לחזור ולקפלו בשבת.

הנה לא מבעיא אם יש סוכה תחת האניגן פשיטא דמותר, הגם שהגג אינו מחובר בצירים ע"ג הסוכה רק הוא דבר נפרד ומחובר בדופן מן הצד, מ"מ מה בכך, למעשה הוא אינו עושה כלום רק פתיחת דלת בעלמא, דבמקום הזה כבר הוא קבוע ומוכן ועומד לכך לפתוח ולסגור ואין כאן בנין כלל. ואפי' בכל השנה כשאין שם סוכה רק מרפסת או חצר, מ"מ לפי ההסבר הנ"ל דכיון דהאוהל הי' כבר מוכן וקבוע בצירים ועומד להיות פתוח במקום הזה דהיינו על שטח קרקע זה, אפי' אין כאן דפנות, מ"מ לא עשה כלום דפתיחת דלת בעלמא הוא, דהיינו דאיסור אוהל הוא תולדה דבונה, דהיינו שפורס גג במקום הזה ועושה כאן אוהל חדש שלא הי' כאן במקום הזה. משא"כ אם כבר מחובר בצירים במקום הזה, כבר הוא נבנה כאן מכבר. ואיך שייך לומר דהוא בנה עתה אוהל, דהא אינו רק פתיחת דלת בעלמא.

שתחתיו ומכוין בעשייתו לאוהל, מ"מ הוא צריך רק לאויר שתחת הסכך ושם יש כבר קנים שאין בין זה לזה ג"ט, מותר לפרוס אוהל עליו. ע"כ מסיק בצ"ע אם יש להתיר גם על עגלות תינוקת דשם מכוין לעשות אוהל, ע"כ אין היתר לשי' המחמירין אפי' יש צירים עכת"ד. ולפי"ד יוצא הדין גם בפתיחת אנינג על חצר ומרפסת בלא סכך, דשם ל"ש לומר דא"צ לאויר שתחתיו, ע"כ יהא אסור פתיחת אנינג בכל שבתות השנה אפי' יש שם דפנות, אם אין שם גג אחר תחת גג זה.

אמנם לענ"ד קשה מאוד לומר דזה כוונת הרמ"א שם בהיתר פתיחת הגג שע"ג הסוכה משום דאין צריך לאויר שתחתיו. מתרי טעמי, חדא דאין שום סברא לומר דכשפורס אוהל ועושה אותו להגן על גבי אויר שתחתיו, לומר דכיון דא"צ להגן לכל האויר רק למקצת ממנו ואותו מקצת יש לו כבר אוהל, לומר דזה מקרי א"צ לאויר שתחתיו, הא מ"מ הוא עושה אוהל גמור להגן לחסות מזרם וממטר באויר שתחתיו, ובהצטרפות יחד כל האוהל נמצא דעושה אוהל גמור להגן וצריך לאויר שתחתיו. ועוד דהא מקור דברי הרמ"א שם בד"מ מביא דה"ה לענין כיסוי בור ודות ג"כ ההיתר של צירים, ושם הוא עושה אוהל גמור להגן ואפי"ה מותר, ע"כ אין ההיתר משום דא"צ לאויר שתחתיו, ובע"כ צ"ל כמו שכתבתי, דבצירים מותר אפי' אוהל גמור להגן כמשנת"ב. וכן משמע במג"א בסי' תר"מ סק"א, דכתב דמותר לפרוס סדין על הסכך מלמעלה וליכא משום אוהל כיון דליכא חלל טפח בינו לסכך. משמע להדיא דאם יש חלל טפח בינו לסכך אסור, הגם דא"צ לאויר שתחת גג זה, מ"מ מיקרי צריך לאויר שתחתיו.

וראיתי בספר פרי הגן שהאריך לברר כל הענין. והעלה דלשי' הנו"ב והתניא, כל ההיתר של צירים הוא מטעם דבטל להכלי או להבנין, ע"כ כתב דדוקא אם הגג מחובר להסוכה עצמה שייך היתר זה, משא"כ אם הגג שקורין אנינג אינו מחובר להסוכה רק לדופן הבית ל"ש היתר זה, ע"כ החמיר דצריך לשייר טפח מעיו"ט. ולענ"ד זה אינו דלשי' התניא פשיטא

דלת עלה דהיינו להיות שם דוקא דפנות, דמה זה גורם היתר מה שהוא דלת, ואם אינו תשמיש דלת רק תשמיש גג ישתנה הדין, זה אינו דעיקר המכוון הוא דאוהל הוא תולדה דכונה, וכיון דכבר מתוקן ומחובר כאן מבע"י ע"י צירים, א"כ כשפותח ונועל אינו עושה כלום, רק תשמיש דלת בעלמא.

ועפ"ז נמצינו למידין דלא מבעיא לשי' הפוסקים הסוברים דהיתר דכסא טרסקל הוא גם באוהל גמור דנעשה לצל, דהיינו הפרמ"ג והמ"ב והחזו"א, דסוברים דהדין דכסא טרסקל הוא הדין דרמ"א בהל' סוכה דהיתר פתיחת השלאק, פשיטא דמותר לפתוח אנינג בשבת אפי' אין כאן דפנות כלל. ולא מבעי' להפוסקים הסוברים דהיתר דכסא טרסקל לא שייך רק היכא דאין כוונתו לעשות צל, דהיינו התניא, התהל"ד, והקצוה"ש, דלשיטתם לא הי' היתר בפתיחת גג היכא דאין הגג מחובר במקום הזה כגון פריסת חופה לצל אפי' מתוקן בקונדסין, מ"מ אם הוא מחובר במקום הזה בצירים יודו גם הם דמותר כדביארתי לעיל, אלא אפי' להמחמיר ביותר דהיינו הנו"ב דסובר דאין כלל היתר בכסא טרסקל לגבי דין אוהל, דבכסא טרסקל א"צ לאויר שתחתיו, והנידון שם הוא רק לענין בנין וסתירה וגזירה שמא יתקע, מ"מ כאן היכא שמתוקן בצירים ומחובר וקבוע במקום אחד ג"כ מותר כמשנת"ב.

וראיתי בתשו' מנחת יצחק ח"י סי' כ"ו שדן לענין עגלת תינוקת, אם יהא מותר לפתוח הגג שעל העגלה. ומביא מחלוקת האחרונים הנ"ל אם יש היתר של כסא טרסקל גם באופן שנעשה לגג ולצל. ומביא שי' התניא והקצוה"ש הנ"ל דאסור. ושוב קשה ליה מדין סוכה המובא ברמ"א סי' תרכ"ו וצידד לכאן ולכאן, ולבסוף מחלק דבדין סוכה יש כבר צל של הקנים של הסכך, והגג שעל הסכך איה"נ שמגין ג"כ על הסוכה, אבל אינו צריך לאויר שתחת הגג בין הגג להסכך, א"כ יש לו דין א"צ לאויר שתחתיו, ע"כ מותר לפתוח ולנועל, דזה דומה ממש לכסא טרסקל דאם אין צריך לאויר שתחתיו מותר, וכאן הגם שצריך לאויר

נוח לפתחו ולסגרו בכל פעם שירצה, ודאי דמותו באופן שהי' טפח פרוס מבע"י, והי'ה אם יש לו חוטי'ן תלוי'ן או בית יד שמתוקן לזה די'הא יכולי'ן לפתחו ולסגרו בנקל. ובפרט לפי מה שמצדדי'ן הפרמ"ג והמ"ב, דכל הנדון מיירי באוהל קבע, אבל באוהל עראי גם המ"א מודה דמותו בחוטי'ן תלוי'ן. ע"כ בצירוף כל הנ"ל נלענ"ד דמותו לפתוח האניגו ולסגרו בכל שבתות השנה ובפרט בחג הסוכות.

ובספר פרי הגן הנ"ל מצדד להחמיר בשאר ימות השנה לשי' הרב אפי' אם יה' פתוח טפח מבע"י, דחיישינן שמא ימלך עליה ויניחנו כך באופן קבוע ונמצא דעשה אוהל קבע. ואינו מיקל רק ביו"ט סוכות, דאז וודאי לא יניחנה קבוע כיוון שצריך לפתחו שיהא לו סוכה כשירה. ולענ"ד נראה דיכולי'ן לדמותו למה שכתב הרב דמחצלת פרוסה ע"ג קונדסי'ן או ע"ג הספינה שאין דרך כלל לקבוע המחצלת שם כך כמו שהוא פרוסה בשבת. וה"נ כאן באניגו אין דרך כלל לקבוע אותו שישאר פתוח זמן מרובה, אלא אדרבה דרך תשמישו הוא כדלת דפותחין וסוגרין אותו תדיר, ובר מן דין יש לו ההיתר של צירים וכסא טרסקל כמשנ"ת למעלה.

אמנם אם יש לו גם קצת דפנות מב' הצדדים, אז יש מקום להחמיר לשי' הנו"ב לענין פתיחת השירעם דאין לו היתר של צירים. ובצד הב' כתב דלא דמי להדין דצירים דשם עושה רק הגג וכאן עושה גם הדפנות, א"כ כאן באניגו אם עושה גם הדפנות יש לאסור. וכן היתר הב' דהוי כמו חוטי'ן תלוי'ן, ג"כ סובר הנו"ב דאין היתר, דמפרש הטעם של טלית כפולה אם יש בגגו טפח דלא מהני חוטי'ן משום דאוהל קבע הוא. והא דמותו בריש הסי' להוסיף על אוהל עראי אפי' ברחב טפח, זה דוקא משום שאינו עושה הדפנות, אבל אם עושה הדפנות ג"כ, מיקרי אוהל קבע ואסור. נמצא דב' צדדי' היתר נופלים לשי' הנו"ב אם יש להאניגו דפנות. מ"מ שי' הנו"ב יחידאה הוא, וכל הפוסקים האחרונים סוברים דאין חילוק בזה, ע"כ נלענ"ד דיש להקל בזה.

דמותו כמו שנתבאר לעיל, רק אפי' לשי' הנו"ב י"ל דלאו דוקא נקט דבטל להבנין או להכלי לומר דצריך בנין גמור עם ד' דפנות, רק אפי' הוא מחובר בצירים לדופן הבית ג"כ י"ל דבטל להבנין, ועיקר הכוונה דמחובר לבנין עם צירים ע"כ מותר לפתחו דלא עביד מידי, משא"כ פאראסל דאינו מחובר בשום מקום אין היתר של צירים כמשנ"ת.

עוד יש לדון בזה מדין חוטי'ן תלוי'ם דמבואר בש"ע דטלית כפולה אסור לנטותו ואסור לפרקו, ואם היו חוטי'ן תלוי'ן בו ממש מותר לנטותו. וכתב הט"ז דע"י החוטי'ן נעשה כמוסיף על אוהל עראי והוי כמו אם הי' פרוס טפח מבע"י, ובאמת כן מבואר ברש"י שם בסוגיא דף קל"ח. א"כ י"ל דאפי' תימא דאין כאן היתר של צירים, מ"מ י"ל דהבית יד שמתוקן בהאניגו למתוח אותו, וודאי דלא גרע מאותן חוטי'ן תלוי'ן למתחו ע"י, והוי כמו שהי' פרוס טפח מבע"י והוי רק מוסיף על אוהל עראי ושרי. והגם דלהלכה חוטי'ן תלוי'ן לא מהני רק באוהל משופע שאין בגגו טפח אבל ביש בגגו טפח לא מהני חוטי'ן כמבואר במג"א סק"י"ב, אמנם הא מבואר בש"ע הרב, דהא דלא מהני חוטי'ן תלוי'ן דיש בגגו טפח הוא משום דתוס' אוהל עראי מהני רק היכא דאין לחוש דיניחו לזמן מרובה ואז יהא חייב חטאת דיהי' אוהל קבע, והיינו דוקא באוהל משופע שאין בגגו טפח, ואז אפי' יניחנו לזמן מרובה ג"כ לא יהא חייב אז מותר. משא"כ אם יש בגגו טפח אז אם יניחנו לזמן מרובה יהא חייב חטאת, אסור אפי' לזמן מועט דחיישינן שמא יניחנו לזמן מרובה. מ"מ כתב התניא, דכל האיסור הוא רק בדבר העשוי באופן דדרך לקבוע לזמן מרובה, אבל בדבר שאין דרך לקבוע לזמן מרובה מותר, ע"כ מותר לפרוס מחצלת ע"ג קונדסי'ן או ע"ג ספינה אם הי' טפח פרוס מבע"י, דאין דרך לקבוע שם. א"כ י"ל דבאופן דמהני טפח פרוס מבע"י מהני נמי חוטי'ן תלוי'ן דהוא מועיל ממש כמו טפח פרוס, א"כ בגגין שלנו ודאי שאינו עשוי באופן שדרך לקבעו, ואדרבה הוא מתוקן בפי' באופן שיהא